

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Академічне товариство ім. М. Балудянського
(м. Кошице, Словаччина)
Вища школа економіки і права імені
проф. Едварда Ліпінського (м. Кельце, Польща)
Університет Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Університет «Petre Andreia» (м. Яси, Румунія)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)

***СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ***

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
VIII Міжнародної науково-практичної конференції**

03 червня 2020 року

Частина III

Вінниця 2020

УДК 339.922
С69

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. VIII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 03 черв. 2020 р. Вінниця, 2020. Ч. 3. 256 с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства в сучасних умовах; актуальні проблеми менеджменту та фінансові механізми забезпечення розвитку економіки України; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні та практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми та перспективи, тенденції розвитку маркетингових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу в Україні, державотворчі процеси в умовах глобалізованого суспільства: історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти.

Висвітлюються інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції, теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н.Л.**, д-р філос. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мартінова Л.Б.**, д-р екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Боковець В.В., д-р екон. наук, професор, **Власенко І.Г.**, д-р мед. наук, професор,

Корж Н.В., д-р екон. наук, професор, **Іваницька Н.Б.**, д-р філол. наук, професор,

Поліщук І.І., д-р екон. наук, доцент, **Прутська О.О.**, д-р екон. наук, професор,

Чорна Н.М., д-р іст. наук, професор, **Штифурак В.Є.**, д-р пед. наук, професор,

Бондар А.А., канд. наук з фіз. виховання і спорту, **Мельничук О.П.**, канд. екон. наук,

Нечипоренко В.О., канд. філол. наук, доцент, **Радзіховська Л.М.**, канд. пед. наук,

доцент, **Романовська Ю.А.**, канд. екон. наук, доцент, **Сегеда С.А.**, канд. екон. наук,

доцент, **Тернова А.С.**, канд. техн. наук, доцент.

Друкується за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-629-958-4

Середницька Л.П.
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**НОВАЦІЇ У ТОВАРНІЙ ПОЛІТИЦІ СУБ'ЄКТІВ РОЗДРІБНОЇ
ТОРГОВЕЛЬНОЇ МЕРЕЖІ..... 150**

Танасійчук А.М., д-р екон. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ЗАСТОСУВАННЯ ДИВЕРСИФІКАЦІЙНОГО ПІДХОДУ ДО СТВОРЕННЯ
ВІТЧИЗНЯНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ПРОПОЗИЦІЇ ГОРІХІВ НА
МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ..... 158**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО
БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ**

Антонюк К.Г.
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВІВ ПОДОРОЖІ ТУРИСТІВ ДО СІЛЬСЬКОЇ
МІСЦЕВОСТІ (В КОНТЕКСТІ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ)..... 170**

Власенко І.В., д-р екон. наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ ТОВАРАМИ ТА
ПОСЛУГАМИ 176**

Іваніщева О.А.
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ІТАЛІЙСЬКА КУХНЯ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ ВІННИЧЧИНИ:
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ..... 181**

Кізюн А.Г., канд. географ. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**РОЛЬ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ
ЕКСТРЕМАЛЬНОГО ТУРИЗМУ НА ПОДІЛЛІ..... 188**

Лисенко О.Л., канд. техн. наук
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОЛІЇ АВОКАДО У ХАРЧОВИХ
ВИРОБНИЦТВАХ..... 195**

Лук'янець А.В.
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ХАРАКТЕРИСТИКА РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВІННИЧЧИНИ ДЛЯ
РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ..... 203**

Мазуркевич І.О., канд. екон. наук
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА..... 208**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

УДК 338.48-53:791.75:94(477.44)

Антонюк К.Г.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4566-7792>

Researcher ID: U-9630-2018

ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВІВ ПОДОРОЖІ ТУРИСТІВ ДО СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ (В КОНТЕКСТІ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ)

У статті розглянуто та досліджено методом анкетування основні мотиви подорожі до сільської місцевості, в контексті зеленого туризму. Визначено основні та другорядні мотиви.

Ключові слова: сільський туризм, мотив подорожі, зелений туризм, рекреація.

Постановка проблеми. Сьогодні, як світовою, так і вітчизняною практикою є зростання попиту на природний рекреаційний відпочинок. Саме орієнтуючись на такий попит і на селянські традиції України, необхідно використовувати цей шанс і розвивати сільський зелений туризм. Зелений туризм на сьогодні має дуже багато різноманітних дефініцій, трактувань. Нині сутність та значення зеленого туризму значно ширші, ніж може здатися на перший погляд. Цей вид туризму не розцінюється лише у площині надання туристичних послуг, він починає набувати соціального, культурного та економічного значення. Економічне та соціальне значення розвитку сільського зеленого туризму для держави проявляється в тому, що цей вид туризму сприяє розвитку селянських господарств, що визначили зелений туризм видом своєї діяльності, стимулює розвиток відповідної сільської інфраструктури, створює можливості для територіальних громад сіл та селищ залучати додаткові кошти

до місцевих бюджетів. Крім того, розвиток сільського зеленого туризму активізує місцеві ринки праці, відбувається підвищення зайнятості місцевого населення, у т. ч. за рахунок самозайнятості [4].

Тенденції розвитку зеленого туризму допомагають у збереженні культурної спадщини, сприяють підвищенню рівня екологічної та культурної свідомості мешканців сільських територій тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розвитку сільського зеленого туризму для вітчизняної науки хоч і є новою, проте вона перебуває в епіцентрі уваги багатьох науковців. Найбільший науковий інтерес становлять праці таких вчених, як В. Безсонюк, М. Волошина, Г. Ємець, Ю. Зінько, В. Євдокименко, О. Король, Ю. Кушнір, М. Лендел, О. Любцева, В. Мацол, Т. Пінчук, А. Чудновський. Роль зеленого туризму у розвитку економіки держави, його тенденції та перспективи досліджували такі вчені, як Ю. Алексєєва, І. Литвин, М. Нек, Н. Передрій та ін.

Питанням проведення дозвілля в сільській місцевості присвячено праці В. Бирковича, В. Кифяка, П. Горішевського, Н. Гордецької, М. Рутинського. У них відзначено, що українське село має інвестиційну привабливість та багатий пізнавальний потенціал, який може бути розкрито шляхом розвитку сільського зеленого туризму. Серед зарубіжних учених, які займаються вивченням проблем, властивих сільському туризму, необхідно відзначити праці Я. Вербке, А. Кеннона, В. Мідлтона, Н. Ротге, Є. Холовей.

Метою статті є дослідження основних мотивів подорожі туристів до сільської місцевості.

Виклад основного матеріалу. Сільський туризм найбільшою мірою відповідає сучасним пріоритетам сталого еколого-економічного розвитку України, а саме: збереження природного та культурного середовища, економічна підтримка добробуту місцевої громади, постачання туристам місцевих екологічних продуктів харчування [3].

Сільський зелений туризм як один із видів зеленого туризму має ряд факторів, від яких залежить його розвиток. Ці фактори поділяються на зовнішні та внутрішні.

До зовнішніх факторів відносять:

- географічне розташування регіону;
- політичні та економічні відносини між країнами;
- цінова політика на міжнародному ринку й у інших країнах;
- співвідношення рівнів соціально-економічного розвитку різних країн;
- міжнародний поділ праці;
- співвідношення валют [2, с. 271].

Зважаючи на те, що в сучасних умовах в Україні сільський зелений туризм розвивається здебільшого на національному, а не міжнародному рівні, на формування попиту на такий вид послуг найсуттєвіше впливають внутрішні фактори, такі як природне середовище, природні ресурси і можливість їхнього використання, клімат, внутрішня політика, економіка країни, рівень розвитку продуктивних сил, рівень добробуту населення [1, с. 87].

Аналіз попиту на сільський зелений туризм в Україні протягом останніх п'яти років засвідчує, що його утворюють такі основні сегменти потенційних споживачів послуг:

- мешканці промислових центрів (віддаючи перевагу такому способу відпочинку через його екологічність);
- молодь до 35 років, яка мешкає у великих містах (частка їх у сумарній кількості туристів складає понад чотири шостих);
- корінні містяни (сприймають такий вид відпочинку як незвичайний, екзотичний);
- цінителі українських народних традицій (через принади сільського способу життя та чистоту довкілля);
- люди з низьким та середнім рівнем доходу (через доступну вартість відпочинку в сільській місцевості) [5, с. 40].

Важливим фактором впливу на розвиток сільського зеленого туризму є мотивація. Адже, оцінка основних мотивів подорожі туристів у сільську місцевість дозволить сформуванати пріоритетні елементи сільського туризму, які будуть визначальними при подорожі до сільської місцевості. Щоб з'ясувати мотивації вибору такого виду відпочинку населення було проведено опитування 60 туристів. Основні питання, які досліджувалися (рис. 1):

1) Чи відпочивали Ви у сільській місцевості (як вид зеленого туризму)?

2) Який основний мотив спонукав Вас до відпочинку в сільській місцевості (зелений туризм)?

Чи доводилося Вам відпочивати в сільській місцевості (зелений туризм)? *

так

ні

Який основний мотив спонукав Вас до відпочинку в сільській місцевості (зелений туризм)?

спілкування з природою

екологічність харчування

занурення у сільське життя

потреба у спокої

сімейні традиції

участь у сільськогосподарських роботах

Рисунок 1 – Зразок анкети, що була використана при дослідженні мотивів

Результати дослідження питання №1 «Чи відпочивали Ви у сільській місцевості (як вид зеленого туризму)?» свідчать, що 91,4% із опитаних відпочивали у сільській місцевості. Результати дослідження за питанням №2 «Який основний мотив спонукав Вас до відпочинку в сільській місцевості (зелений туризм)?» відображено на рис.2.

Рисунок 2 – Відсоткове відношення основних мотивів подорожі до сільської місцевості

Дослідження показало, що значна частка (27 %) виступає потреба в можливості спокійного відпочинку подалі від індустріальних міст, що сприяє роздумам та поверненню внутрішньої гармонії.

25% тих, хто відпочиває в сільській місцевості, надає перевагу такому виду відпочинку завдяки можливості дуже близько долучитися до навколишнього природного середовища – купатись у водоймах, гуляти на свіжому повітрі, збирати ягоди, гриби.

Також значну частку населення (19%) мотивує до відпочинку в селі можливість залучитись до народної культури, звичаїв, традицій, брати участь у святах та сільських розвагах, зануритись у сільське життя, а також 19 % респондентів розцінюють даний вид туризму та відпочинку як сімейну традицію.

Деяка менша частка туристів (8 %) вказала, що до відпочинку в сільській місцевості їх спонукає можливість безпосередньої участі для власного задоволення в сільськогосподарських роботах.

Бажання харчування екологічно чистими, натуральними і відносно дешевими продуктами домогосподарств посідає останнє місце серед мотивів турподорожі до сільської місцевості (2%).

Зростання попиту на сільський зелений туризм спровоковане також усвідомленням громадянами ефективності рекреації у природному середовищі

та невідповідності середовища проживання сучасної людини до її фізіологічних і психологічних потреб. Окрім того, зростання попиту на сільський відпочинок збільшується внаслідок зменшення тривалості робочого часу, зростання кількості платних відпусток, підвищення рівня освіти, розвитку транспортних мереж.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження показало, що значна частка туристів подорожує до сільської місцевості, користуючись власними мотивами та уподобаннями. Враховуючи провідні мотиви, можна підсилити ті мотиви, які користуються меншою популярністю, зокрема, такий мотив як екологічність харчування. Варто цьому мотиву приділити більше уваги, використати можливості з популяризації сільських продуктів харчування, наголосі на їх екологічність та можливість власноручного створення або збирання. Таким чином, напрацьований матеріал можна використати для подальших досліджень мотивів подорожі до сільської місцевості.

Список використаних джерел:

1. Литвин І.В., Нек М.А. Проблеми та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в регіоні. *Регіональна економіка*. 2015. № 2. С. 81–88.
2. Передрій Н.О. Напрями розвитку сільського зеленого туризму в Україні. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. 2014. Вип. 1(8). Т. 1. С. 265–270.
3. Туристи на селі: приховані можливості України. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/svoboda-v-detalyah/29374595.html>
4. Чорна Н.М., Малюта К.Г. Зелений туризм як чинник забезпечення сталого розвитку сільських територій Вінниччини. *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky*. 2019. Т.7. №4. С. 37–41.
5. Язіна В.А., Ткач В.О., Кожушко С.П. Сільський зелений туризм як основний інструмент створення успішного українського туристичного села. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 29. С. 37–41.